

Fábrica de Tejidos,
Mahones azules y Estampados
DE
SORRINOS DE H. MUGUERZA
VERGARA

Industria-iraultza eta ehun-lantegiak Bergaran

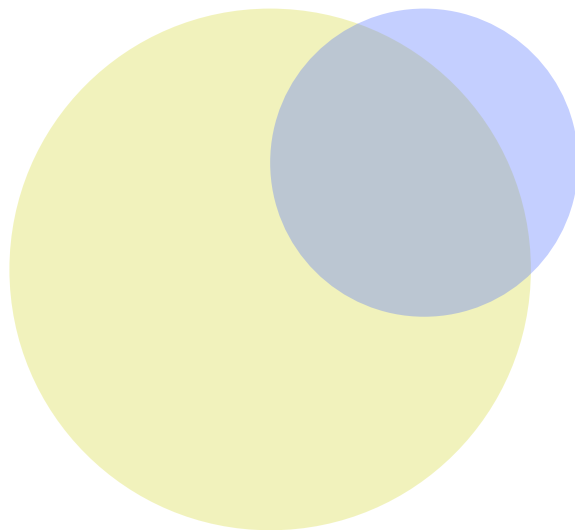
Emakume eta nesken eginkizuna ehungintzan

**Bergarako
Udala**

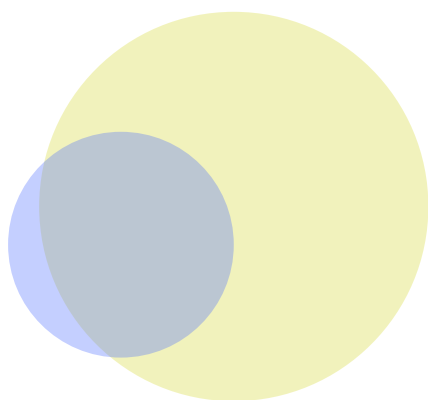
Izenburua: Industri iraultza eta ehun lantegiak Bergaran. Emakume eta nesken eginkizuna ehungintzan

Argitaraldia: 2020ko martxo

Argitaratzaileak: Bergarako udala

Egilea: Daiteke Gizarte Aholkularitza

Diseinua: Daiteke Gizarte Aholkularitza

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Diputación Foral
de Gipuzkoa

ORAIN
GIPUZKOA

Bergarako urdinaren fabrikazio prozesua

1 Ehun naturalatik haria egitea; irundegia

2 Oihala egitea; ehundegia

3 Oihala tindatzea; tindategia

Denon artean hausnartzeko galderak:
Zein oihal eta ehun natural motak ezaqutzen dituzue?
Nondik lortzen da ehun naturalen lehengaiak?
Bergarako kasuan zein zen erabiltzen zuten lehengaiak?

Fabrikazio prozesuan lanpostu ezberdinak zeuden, bakoitzak egin behar zehatz bat zuelarik; asmatuko zenuke lanpostu bakoitzari dagokion egin beharra?

LANPOSTUA

1. Rodetera*:
2. Encanilladora:
3. Retorcedora:
4. Urdidora:
5. Tejedora:
6. Limpiadora:

DOKUMENTU ORIGINALA:

<https://bit.ly/3fECftP>

NOMINA de JORNALES		TEJEDURIA	
del mes de		de 1911	
OBREJOS	DIAS	Importe	Importe
Encanilladora	1	1.00	1.00
Retorcedora	1	1.00	1.00
Urdidora	1	1.00	1.00
Tejedora	1	1.00	1.00
Limpiadora	1	1.00	1.00

EGIN BEHARREKO LANA

- A. Haria kaniletan (canilla) sartu.
- B. Elkarri bi hari edo gehiago bihurtzeko eraqiketa da. Makina bihurtzailean egiten da hori, zilindroak abiadura desberdinetan biraraziz.
- C. Prestatu hariak "urdideran", ehungailura pasatzeko.
- D. Ehungailuaren bitartez oihala egin.
- E. Haria biribiltzen du. (harria rodeteetan jarri)*
- F. Malutak garbitzea eta irekitzea

Rodetera* asko bilatu arren ez dugu lanpostu honen inguruko informazio argia bilatu!

Eta orain, jakingo zenuke makina bakoitza bere eginkizunarekin lotzen? Behin elkartu dituzula.. jakingo zenuke prozesua ordenatzen?

1

A

Kardia (kotoia kardatzea)

2

B

Urdidora (Karretetatik hartu eta haria urdidorara)

3

C

Kanilera (Karretetatik hartu eta haria kaniletara)

4

D

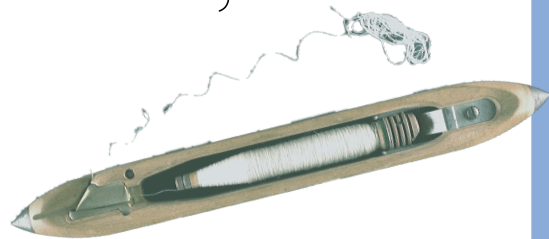
Telarra

Irundegi mekanikoa eta Anezka Hegalaria

Industria-Iraultzarekin agertutako berrikuntza teknikoak erabakigarriak izan ziren artizan-tailerrak desagertzeko, izan ere, hainbat prozesu mekanizatu egin ziren eta produkzio-gaitasuna makina berriei esker bikoiztu egin zen. Ehungintzan oso garrantzitsuak izan ziren asmatutako irundegi mekanikoak eta anezka hegalaria.

Grazen hauen inguruan ikertzeraz!

Bilatu informazioa eta erantzun hurrengo galdereei:

Selfactina hitza nondik dator?
Noiz asmatu ziren? Nork asmatu zituen?
Zein herrialdeetan?
Zergatik izan ziren hain garrantzitsuak?
Asmakizun hauek eskulana aurrezteka ekarri zuen.
Honen aurrean zer nolako gertakariak egongo ziren?

Irundegi mekaniko bat martxan ikusi nahi?
Unitate didaktikoan topatuko duzu bideotxo bat.

